

Inleiding

Voor u ziet u het vernieuwde handelingsprotocol Veilige School. Met dit handelingsprotocol wil de gemeente Tilburg een eenduidige en consequente manier bepalen van reageren op grensoverschrijdend gedrag. Het is gericht op de scholen voor (speciaal) primair en voortgezet onderwijs en het MBO in en rondom Tilburg. Op deze manier wordt duidelijk wat scholen het beste kunnen doen in het geval van een (ernstig) incident of voorval. Er zijn namelijk verschillende meldroutes waarvan sommigen zelfs juridisch verplicht zijn, waar het in andere gevallen juist nuttig kan zijn om alleen even (vertrouwelijk) af te stemmen met bijvoorbeeld de gemeente. Melden of aangifte doen is dus niet altijd nodig, maar wanneer aangifte doen wél nodig is hebben scholen de belangrijke taak om de rol van aangever van het slachtoffer over te nemen. Bepalen wanneer dit nodig is, blijkt in de praktijk lastig, daarom is dit handelingsprotocol opgesteld. Het maakt duidelijk waar men in ieder geval *moet* melden en wat u als leerkracht nog meer *kunt* doen of waar u meer informatie kunt vinden. Goed om te vermelden is dat iedere school huis- en gedragsregels heeft opgesteld die meestal in de schoolgids gevonden kunnen worden (denk aan pesten en vermoedens van kindermishandeling). Deze zijn samen met bestaande handelingsprotocollen vanuit scholen zelf leidend. In sommige gevallen heeft een school geen eigen protocollen. Dan kan het prettig zijn om een richtlijn aan te houden middels dit algemene handelingsprotocol. Hiernaast vraagt u zich wellicht af wat u van de gemeente, politie en Openbaar Ministerie (OM) kunt en mag verwachten. Daarom wordt hieronder kort aandacht besteed aan hun rollen.

Gemeente

De gemeente heeft de overkoepelende regie over een aantal domeinen, denk aan: openbare orde en veiligheid, (jeugd-)zorg, werk en inkomen, toezicht en handhaving, leerplicht, wijkveiligheid en welzijn. Signalen uit al die verschillende velden bereiken ons op verschillende manieren, bijvoorbeeld via de 'jongerentafels'.

Jongerentafels

Maandelijks worden jongerentafels georganiseerd op initiatief van de gemeente. Hier worden in ieder geval de politie en jongerenwerkers uitgenodigd en optioneel buurtsport en jeugdtoezichthouder of jeugdboa. Samen delen zij hun bevindingen over Tilburgse jongeren en alles daaromheen. In Tilburg bestaan momenteel zes jongerentafels, namelijk in de wijken Reeshof, Noord, Oud-Noord, West, Zuid en Berkel-Enschot/Udenhout. Hier worden signalen gedeeld en waar nodig wordt via een regisseur snel en adequaat opgeschaald richting bijvoorbeeld de Lokale Driehoek (samenkomst tussen burgemeester, politie en OM) of het Zorg en Veiligheidshuis Midden-Brabant. U kunt niet zomaar aanschuiven bij een jongerentafel, maar uw signalen natuurlijk wel delen met bijvoorbeeld uw wijkagent. Wil u weten wie uw wijkagent is en op welk telefoonnummer u hem of haar kunt bereiken? Of contact leggen met de jongerentafel in uw wijk? Mail dan naar: jvt@tilburg.nl

Piketdienst Veiligheid (Gemeente Tilburg)

Piket heeft een wettelijke taak bij rampen en crisissen en is bereikbaar bij calamiteiten. Daarbij zijn zij bereikbaar om (vertrouwelijk) af te stemmen of te klankborden, ook buiten kantooruren. Mail voor een verzoek om contact naar ooov@tilburg.nl.

Politie

Bij acute dreigingen belt u altijd direct **112**. Als de melding zodanig ernstig is dat de politie meteen in actie moet komen, kunt u het beste (mits daar tijd voor is) onderdeel 13 raadplegen (Handelingswijze bij ingrijpen van politie op school / justitieel ingrijpen (rechten, plichten en bevoegdheden van de politie)).

Als er geen acute dreiging is kunt u bellen naar het algemene nummer **0900-88844** of naar de betreffende wijk- of jeugdagent. U stelt de politie sowieso in kennis wanneer uit dit handelingsprotocol blijkt dat een scholier of leerling voldoet aan de juridische definities in de toelichting van het bewuste thema. De wijkagent kan hierin altijd meedenken als hij of zij dienst heeft. Zodra de politie niet meteen kan of hoeft in te grijpen brengen ze dit overigens in bij de betreffende jongerentafel ter kennisname.

Van de politie kunt u ook verwachten dat zij afwegen hoe zwaar of complex een zaak is en welke werkwijze het meest passend is. Verdere afhandeling kan hierbij bepaald worden door het OM, het zorg- en veiligheidshuis of Stichting Halt.

In geval van zorg kan de politie de zaak inbrengen in het 'Triage-overleg'. Hiernaast kan de politie ook een proces-verbaal opstellen. Het is onder andere afhankelijk van het gepleegde strafbare feit of de zaak richting de Officier van Justitie gaat. Soms verwijst de politie verdachten (tussen de 12 en 18 jaar) direct naar Stichting

Halt. Zowel de Officier van Justitie/kinderrechter als Stichting Halt kunnen bemiddelen in de schadevergoeding tussen (de ouders/verzorgers van) verdachte en slachtoffer.

Openbaar Ministerie

Gezien het OM een belangrijke rol speelt bij een eventueel strafrechtelijk vervolg staan we ook even kort stil bij deze partij. Zij zal niet meteen in beeld zijn bij de eerste meldingen, maar zal voor de politie wel een organisatie zijn om op te rekenen als er meer moet gebeuren. Er kan bijvoorbeeld een proces verbaal worden afgedaan via de Officier van Justitie. Daarbij heeft het OM de wettelijke plicht om de verdachte en slachtoffer te informeren over het verloop van de zaak. De Raad voor de Kinderbescherming kan een onderzoek instellen indien er (op basis van ernst en risico) een indicatie wordt afgegeven. Een doorverwijzing naar Stichting Halt is ook een prominente rol van het OM. Alle misdrijven worden Zorgvuldig, Snel en op Maat behandeld op een ZSM-locatie (de afdeling waar de Officier van Justitie besluit of een jongere wel of niet naar Stichting Halt mag).

Thema's

Naast een uitleg over de rollen van de gemeente, politie en OM hierboven, hebben we dit handelingsprotocol opgesplitst in thema's zodat duidelijk wordt waar u terecht kan en móét in het geval van een incident. Per thema of onderdeel wordt in het kort geduïd waar we het over hebben, wat een school moet of kan doen wanneer zij met grensoverschrijdend gedrag te maken hebben ten aanzien van onderstaande gedragingen. Gezien elke situatie uniek is en complex kan zijn zal dit protocol in sommige situaties ongetwijfeld onvolledig zijn.

- 1 Fysieke agressie en geweld
- 2 Pestgedrag en verbale agressie (inclusief via digitale media)
- 3 Discriminatie
- 4 Drugs- en alcoholgebruik, -bezit en -handel (incl. lachgas)
- 5 Wapenbezit
- 6 Vuurwerkbezit en -handel
- 7 Vernieling
- 8 Diefstal, Afpersing, Afdreiging, Handel en Heling
- 9 Seksueel overschrijdend gedrag
- 10 Criminele uitbuiting (in ontwikkeling)
- 11 Lokaalvredebreuk
- 12 Radicalisering en polarisatie
- 13 Schoolverzuim
- 14 Handelingswijze bij ingrijpen van politie op school / justitieel ingrijpen (rechten, plichten en bevoegdheden van de politie)
- 15 Onttrekking aan het ouderlijk gezag
- 16 Huiselijk geweld en kindermishandeling
- 17 Digitale criminaliteit

Tot slot is het handelingsprotocol een levend document dat continu wordt bewaakt, aangevuld en onder de aandacht wordt gebracht door de regiegroep Veilige School. Mocht de inhoud niet (meer) kloppen dan kunt u aangeven waar aanpassingen nodig zijn via veiligeschool@tilburg.nl

1. Fysieke agressie en geweld

Algemeen

Onder fysieke agressie wordt verstaan het uitoefenen van enig feitelijk geweld op het lichaam van een ander. Hierbij focussen we op de veiligheid van het kind op school. Wanneer er sprake is van feitelijk geweld richting een schoolmedewerker kan een beroep worden gedaan op Veilige Publieke Taak (VPT). Zie hiervoor: <https://www.veiligepubliekedienstverlening.nl/> of bekijk uw schoolreglement.

Juridische definities

Eenvoudige Mishandeling (art. 300 WvS)

Opzettelijk pijn of letsel veroorzaken (onder opzet valt ook het mogelijkheidsbewustzijn). Onder pijn wordt mede verstaan een min of meer hevig onaangename lichamelijke gewaarwording (bijv. een flinke klap). Aan mishandeling wordt opzettelijke benadeling van de gezondheid gelijkgesteld (bijv. opzettelijk bedorven etenswaren verstrekken).

Zware Mishandeling (art. 302 WvS) Idem, met voorbedachte rade (art. 303 WvS)

Het opzettelijk (mogelijkheidsbewustzijn), al dan niet met voorbedachte rade, toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. De opzet is gericht op het toebrengen van zwaar letsel (bijv. botbreuken).

Wat u moet doen

- Bij agressievormen die voldoen aan de juridische definities altijd de politie in kennis stellen (urgent **112**, niet urgent **0900 - 88844** of het nummer van uw wijkagent).
- U geeft alle relevante informatie over feiten en personen door aan de politie.
- U ondersteunt het slachtoffer bij het doen van aangifte en beweegt eventuele getuigen tot het afleggen van een verklaring.
- Ouders/verzorgers van dader(s) en slachtoffer(s) worden geïnformeerd.

Wat u kunt doen

- Voor directe hulp bij verward gedrag het Crisis Interventie Team inschakelen **0800 – 8013**.
- Slachtofferhulp Nederland inschakelen voor advies over nazorg.
- Stichting Halt benaderen om de mogelijkheden te verkennen. Een (pedagogische) interventie, een hersteltraject en/of voorlichting zou hierbij tot de mogelijkheden kunnen behoren.
- Voor het primair - en voortgezet onderwijs: ga in gesprek met de dader(s). Zeker bij jongere kinderen is bewust maken van de gevolgen van hun acties belangrijk.
- Eventueel toepassen van sanctiestructuur.

2. Pestgedrag en verbale agressie (inclusief via digitale media)

Algemeen

Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal of schriftelijk bedreigen, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon. Dit kan ook via digitale media (zie hiervoor onderdeel 17: Digitale criminaliteit). We spreken daarnaast over pesten wanneer één of meerdere leerlingen structureel verbaal of fysiek geweld uitoefenen tegen een medeleerling. Pesten kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. Pesten en intimidatie kunnen zo ver gaan dat een strafrechtelijk aanpak nodig is. Omdat hiervoor vaak een aangifte nodig is, is het ook en vooral in deze gevallen van belang dat slachtoffers het melden. Uw school heeft zeer waarschijnlijk een pestprotocol zodat niet-strafbare incidenten zo goed mogelijk aangepakt worden. Indien verbaal geweld niet gepaard gaat met enige feitelijkheid (dus zonder middel dat de bedreiging/intimidatie kracht bij zet) en er geen sprake is van een structureel karakter van pestgedrag, is het aan de onderwijsinstelling het gedrag aan te pakken. De school weegt zelf af wat wenselijk is. Onderstaande definities geven weer waar pesten, verbaal geweld en intimidatie juridisch onder kunnen vallen. Let wel: verbale agressie is heel moeilijk bewijsbaar. Anderen die iets gehoord hebben, kunnen in dit geval een getuigenverklaring afleggen.

Juridische definities

Bedreiging met (art. 285 WvS)

- openlijk geweld met verenigde krachten tegen personen of goederen;
- enig misdrijf waardoor de algemene veiligheid van personen in gevaar wordt gebracht;
- verkrachting;
- feitelijke aanranding van de eerbaarheid;
- enig misdrijf tegen het leven gericht;
- gijzeling;
- zware mishandeling;
- brandstichting.

Intimidatie (art. 284 WvS)

- Een ander door geweld of enige andere feitelijke of door bedreiging met geweld of enige andere feitelijke, gericht hetzij tegen die ander hetzij tegen derden, wederrechtelijk dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.
- Een ander door bedreiging met smaad of smaadschrift dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.

Smaad en laster (art. 261 WvS)

Opzettelijk iemands eer of goede naam aanranden tenlastelegging van een bepaald feit met het kennelijke doel om daaraan ruchtbaarheid te geven (ook schriftelijk (smaadschrift) indien verspreid of openlijk tentoongesteld).

Eenvoudige belediging (art. 266 WvS)

Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt hetzij in het openbaar mondeling, bij geschrift of afbeelding aangedaan, hetzij in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijke, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding aangedaan.

Wat u moet doen

- Bij agressievormen die voldoen aan de juridische definities (dus gepaard met enige feitelijke die de dreiging of intimidatie kracht bijgezet) altijd de politie in kennis stellen (urgent **112**, niet urgent **0900-88844** of het nummer van uw wijkagent).
- U geeft alle relevante informatie over feiten en personen door aan de politie.
- U ondersteunt het slachtoffer bij het doen van aangifte en beweegt eventuele getuigen tot het afleggen van een verklaring.
- Ouders/verzorgers van dader(s) en slachtoffer(s) worden geïnformeerd.

Wat u kunt doen

- Afstemmen met schoolmaatschappelijk werk.
- Slachtofferhulp Nederland inschakelen voor advies over nazorg.
- GGD Hart voor Brabant inschakelen.
- Melden bij meldpunt discriminatie/Radar.
- Voor het primair - en voortgezet onderwijs: ga in gesprek met de dader(s). Zeker bij jongere kinderen is bewust maken van de gevolgen van hun acties belangrijk.
- Eventueel toepassen van sanctiestructuur.
- Stichting Halt benaderen om de mogelijkheden te verkennen. Een (pedagogische) interventie, een hersteltraject en/of voorlichting zou hierbij tot de mogelijkheden kunnen behoren.

3. Discriminatie

Algemeen

Discriminatie is het onrechtmatig onderscheid maken tussen mensen of groepen of het niet gelijk behandelen van gelijke gevallen. Hoewel juridisch gezien opzet een doorslaggevende rol speelt, kan discriminatie zowel bedoeld als onbedoeld gebeuren. Het is vanzelfsprekend dat onderwijsmedewerkers zich zelf ver houden van discriminerende uitingen en handelingen. Discriminatiegronden die vallen onder de Algemene wet gelijke behandeling kunt u vinden op: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0006502/>

Discriminatie en intimidatie grijpen diep in het leven van diegenen die ermee te maken krijgen en heeft een diepere dimensie dan alleen 'pesten'. Vandaar dat we er hier apart bij stil staan. Niet alleen is discriminatie bij wet verboden, het kan diepe persoonlijke emotionele gevolgen hebben voor diegenen die ermee te kampen hebben doordat het iemands gevoel van eigenwaarde, het ontwikkelen van een gezonde identiteit en het vertrouwen in de sociale omgeving ernstig kan ondermijnen. Discriminatie kan zich op verschillende manieren uiten. Zo kunnen "homo-grappen" die geaccepteerd zijn in een schoolcultuur ervoor zorgen dat jongeren met een andere seksuele geaardheid of identiteit zich geïsoleerd voelen en psychische problemen krijgen. Maar ook grappen of discriminatie op kleur of afkomst kan ertoe leiden dat groepen zich geen onderdeel meer voelen van het geheel. Naast een lager zelfbeeld, teleurstelling en frustratie, kan dit de sociale samenhang binnen de leerlingpopulatie ondergraven.

Het onderwijs ontvangt kinderen en jongeren uit de volle breedte van de samenleving. Vandaar dat het onderwijs, in zijn pedagogische rol, een signalerende en handelende rol heeft. Niet alleen een discriminerende uitlating, maar bijvoorbeeld ook het verspreiden van zulke uitlatingen via social media is ontoelaatbaar.

Juridische definities

Discriminatie (art. 137c t/m f WvS)

- Het opzettelijk uitlaten over een groep mensen wegens hun ras, godsdienst of seksuele geaardheid, ook schriftelijk.
- Aanzetten tot haat discriminatie of geweld vanwege ras, godsdienst of levensovertuiging, geslacht, hetero- of homoseksuele gerichtheid of lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap.
- Openbaar maken, toezenden, verspreiden van discriminerende uitlatingen.
- Deelnemen aan of steunen van discriminerende activiteiten.

Beroepsmatige Discriminatie (art. 137g WvS)

- Opzettelijke discriminatie in de uitoefening van het beroep.

Ontzetting uit het beroep (art. 137h WvS)

- Indien de betrokkene zich schuldig maakt aan strafbare feiten als genoemd in 137c g.

Wat u moet doen

- Bij agressievormen die voldoen aan de juridische definities (dus gepaard met enige feitelijkheid die de dreiging of intimidatie kracht bijgezet) altijd de politie in kennis stellen (urgent **112**, niet urgent **0900-88844** of het nummer van uw wijkagent).
- In plaats daarvan kunt u ook overwegen RADAR te contacteren (meldpunt discriminatie) via **013-820 0212**.
- U geeft alle relevante informatie over feiten en personen door aan de politie.
- U ondersteunt het slachtoffer bij het doen van aangifte en beweegt eventuele getuigen tot het afleggen van een verklaring.
- Ouders/verzorgers van dader(s) en slachtoffer(s) worden geïnformeerd.

Wat u kunt doen

- Bij twijfel over de ernst van een situatie kunt u Radar tevens om advies vragen.
- Voor het primair onderwijs: ga in gesprek met de dader(s). Zeker bij jongere kinderen is bewust maken van de gevolgen van hun acties belangrijk.
- Afstemmen met schoolmaatschappelijk werk.
- Slachtofferhulp Nederland inschakelen voor advies over nazorg.
- GGD Hart voor Brabant inschakelen.
- Voor het primair - en voortgezet onderwijs: ga in gesprek met de dader(s). Zeker bij jongere kinderen is bewust maken van de gevolgen van hun acties belangrijk.
- Eventueel toepassen van sanctiestructuur.
- Stichting Halt benaderen om de mogelijkheden te verkennen. Een (pedagogische) interventie, een hersteltraject en/of voorlichting zou hierbij tot de mogelijkheden kunnen behoren.

4. Drugs- en alcoholgebruik , -bezit en -handel (incl. lachgas)

Algemeen

Het voorhanden hebben van alcohol en/of drugs is niet toegestaan, evenals het voorhanden hebben van medicijnen welke niet aantoonbaar in het belang van de eigen gezondheid zijn. Deze moeten worden ingeleverd. Ook het handelen in/ verstrekken van drugs of deze medicijnen is verboden. De school heeft dit als huisregel in het schoolreglement opgenomen. Hierin zijn sancties opgenomen, een ieder weet wat hem te wachten en te doen staat wanneer een regel overtreden wordt. Het reglement bevat regelgeving t.a.v. roken, alcohol, cannabis en overige drugs.

Juridische definitie

De bij de Wet verboden drugs en de gedragingen die met betrekking tot deze drugs verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Opiumwet (inclusief lachgas). Voor gebruik en bezit van alcohol geldt de Alcoholwet. Verder zijn de Warenwet en de Wet op geneesmiddelen van toepassing.

Wat u moet doen

- Wanneer blijkt dat een leerling onder invloed is, zal deze uit de les verwijderd moeten worden. Goede of slechte schoolprestaties zijn hierbij niet doorslaggevend. De school accepteert geen enkele vorm van alcohol of drugsgebruik van leerlingen/personeel.
- Wanneer één of meerdere van bovengenoemde wetten worden overtreden, altijd de politie in kennis stellen (urgent **112**, niet urgent **0900-88844** of het nummer van uw wijkagent).
- Drugs en/of lachgas innemen en overdragen aan de politiecontactfunctionaris (met de contactpersoon van de politie wordt bepaald welke wettelijke kaders worden gehanteerd).
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.
- Ouders/verzorgers van de verdachte(n) worden geïnformeerd.

Wat u kunt doen

- Toepassen sanctiestructuur, zie reglement Gezonde School en Genotmiddelen.
- Eventueel politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen of om advies vragen (met name wanneer jongeren drugs op school uitdelen, al dan niet met winstbejag).
- Met de politie afstemmen of zij mogelijk de surveillance rondom scholen kunnen verhogen.
- Een maatregel kan een kluisje- en tassencontrole onder verantwoordelijkheid van een lid van het directieteam zijn waarbij de politie ondersteunend kan zijn.
- Novadic-Kentron inschakelen via GGD Hart voor Brabant.
- Stichting Halt benaderen om de mogelijkheden te verkennen. Een (pedagogische) interventie en/of voorlichting zou hierbij tot de mogelijkheden kunnen behoren.

5. Wapenbezit

Algemeen

Het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen worden aangewend, waarvan het voorhanden hebben in verband met het volgen van onderwijs niet noodzakelijk is. Doorgaans heeft de school hierover een huisregel opgenomen in het schoolreglement.

Juridische definitie

De bij wet verboden wapens en de gedragingen die met deze wapens verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Wet Wapens en Munitie. Hier is geen korte juridische definitie voor te geven.

Toelichting

Veel onder jeugdigen circulerende wapens vallen niet onder de werking van de Wet Wapens en Munitie omdat ze qua afmeting of model net even iets anders zijn.

De onderwijsinstelling verbiedt het dan ook om wapens te dragen / bij zich te hebben, maar ook voorwerpen die daarop lijken of voorwerpen die als wapen worden gehanteerd (wanneer bijvoorbeeld een schroevendraaier wordt gebruikt om mee te dreigen). Ook aan nepwapens zijn grote risico's verbonden. De

politie zal bijvoorbeeld altijd uitgaan van het feit dat er sprake is van een echt wapen en op die manier dan ook de persoon benaderen die hiervan verdacht wordt.

Wat u moet doen

- In het geval de onderwijsinstelling de kennis heeft, dan wel een redelijk vermoeden heeft dat een persoon een dergelijk wapen bezit of ziet dat een voorwerp als wapen wordt gehanteerd binnen het schoolgebouw of schoolterrein, wordt het voorwerp ingenomen.
- Wanneer u de kennis heeft of een redelijk vermoeden van wapenbezit, altijd de politie in kennis stellen (urgent **112**, niet urgent **0900-88844** of het nummer van uw wijkagent).
- Het wapen wordt overgedragen aan de politie. De onderwijsinstelling geeft hiervoor GEEN schadevergoeding en is NIET aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel (de onderwijsinstelling verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot het schoolgebouw of schoolterrein. Hiermee wordt rechtmatigheid van handelen verkregen).
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.
- Ouders/verzorgers van de verdachte(n) worden geïnformeerd.

Wat u kunt doen

- Toepassen sanctiestructuur.
- Een maatregel kan een kluisje- en tassencontrole onder verantwoordelijkheid van een lid van het directieteam zijn waarbij de politie ondersteunend kan zijn.
- Slachtofferhulp Nederland inschakelen voor, indien nodig, advies over nazorg van slachtoffers en/of omstanders. Stichting Halt benaderen voor een (pedagogische) leerstraf.
- Stichting Halt benaderen om de mogelijkheden te verkennen. Een (pedagogische) interventie, een hersteltraject en/of voorlichting zou hierbij tot de mogelijkheden kunnen behoren.

6. Vuurwerkbezit en -handel

Algemeen

Het voorhanden hebben van en/of handelen in vuurwerk. Vuurwerk hoeft op zich niet gevaarlijk te zijn, mits het gaat om goedgekeurd vuurwerk en als het op voorgeschreven wijze wordt afgestoken. Bij het afsteken van vuurwerk in of nabij mensenverzamelingen (zoals op schoolpleinen) is echter reëel gevaar voor (ernstig) letsel aanwezig. Zeker als het afsteken ervan een spelelement krijgt. Ontploffend vuurwerk veroorzaakt doorgaans onrust onder mensen hetgeen tot irritatie of agressie kan leiden. Daarnaast veroorzaakt ontploffend vuurwerk doorgaans een zodanige geluidsoverlast dat, als dit plaatsvindt in de nabijheid van een school, het geven en ontvangen van onderwijs ernstig belemmerd wordt. Verder is handel in met name illegaal vuurwerk gevaarlijk: dit soort vuurwerk is massaexplosief en kan grote schade veroorzaken nu dit tegelijk ontploft en de kracht heeft van een granaat of erger.

De onderwijsinstelling verbiedt het dan ook om vuurwerk binnen de schoolgebouwen of op het terrein van de onderwijsinstelling te brengen.

Juridische definities

Het voorhanden hebben van en/of handelen in vuurwerk buiten de daartoe aangewezen periode, als ook het voorhanden hebben van of handelen in verboden vuurwerk ongeacht de periode. Op dit moment is het toegestaan om vanaf 12 jaar jaarrond F1-vuurwerk (fop- en schertsvuurwerk) te bezitten en af te steken (tenzij overlastgevend). Dit vuurwerk is te herkennen aan de opdruk F1. F2-vuurwerk is op dit moment het enige andere toegestane vuurwerk en dat mag alleen afgestoken worden op 31 december en 1 januari tussen 18:00 en 02:00 uur. Verkoop is beperkt tot de laatste dagen van het betreffende kalenderjaar. Het bezit hiervan is alleen toegestaan op een niet voor publiek toegankelijke plaats (de woning bijvoorbeeld). Al het overige vuurwerk (cobra's e.d.) is verboden. Dat geldt voor bezit, verkoop en afsteken.

Wat u moet doen

- Ingeval de onderwijsinstelling kennis, dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon vuurwerk binnen een schoolgebouw of schoolterrein heeft gebracht, of voorhanden heeft of op andere wijze onder zich heeft, wordt het vuurwerk ingenomen.

- Indien het gaat om verboden vuurwerk (altijd) of om meer dan een zeer geringe hoeveelheid vuurwerk, of om handel in vuurwerk buiten de daartoe toegestane periode dan wordt door de onderwijsinstelling Stichting Halt **088 115 35 00** of de politie in kennis gesteld (urgent **112**, niet urgent **0900-88844** of het nummer van uw wijkagent).
- Vervolgens wordt het vuurwerk ter vernietiging aan de politie overgedragen. De onderwijsinstelling geeft hiervoor GEEN schadevergoeding en is NIET aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel. De onderwijsinstelling verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt rechtmatigheid van het handelen verkregen.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.
- Ouders/verzorgers van de verdachte(n) worden geïnformeerd.

Wat u kunt doen

- Toepassen sanctiestructuur.
- Eventueel politiecontactfunctionaris op de hoogte stellen of om advies vragen.
- Met de politie afstemmen of zij mogelijk de surveillance rondom scholen kunnen verhogen.
- Een maatregel kan een kluisje- en tassencontrole onder verantwoordelijkheid van een lid van het directieteam zijn waarbij de politie ondersteunend kan zijn.
- Stichting Halt benaderen om de mogelijkheden te verkennen. Een (pedagogische) interventie, een hersteltraject en/of voorlichting zou hierbij tot de mogelijkheden kunnen behoren.

7. Vernieling

Algemeen

Vernieling is expres dingen kapot maken. Bijvoorbeeld spiegels van auto's aftrappen, bushokjes vernielen, verkeersborden kapot maken, bloembakken omgooien, et cetera. Dit wordt ook wel vandalisme genoemd.

Juridische definities

Vernieling (art. 350 WvS)

Het opzettelijk en wederrechtelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of wegmaken van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De verdachte moet dus de opzet (mogelijkheidsbewustzijn) hebben om genoemde vernieling te plegen en daarbij moet hij dat wederrechtelijk, dus zonder toestemming/instemming van de eigenaar, doen. Graffiti valt onder de werking van deze definitie, immers het herstellen van de schade brengt zodanige inspanning en kosten met zich mee dat van beschadiging kan worden gesproken.

Openlijke Geweldpleging (art. 141 WvS)

Het openlijk en met verenigde krachten geweld plegen tegen personen en goederen. Er moeten minimaal twee verdachten zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Wat u moet doen

- Indien het gaat om een vernieling van meer dan geringe omvang of schade, er sprake is van herhaling of groepsdelict of als schadevergoeding/-herstel niet kan worden bereikt, zal ook de politie in kennis moeten worden gesteld (urgent **112**, niet urgent **0900-88844** of het nummer van uw wijkagent).
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.

Wat u kunt doen

- Voor directe hulp bij verward gedrag het Crisis Interventie Team inschakelen **0800 – 8013**.
- Het slachtoffer, indien nodig, ondersteunen bij het doen van aangifte.
- Ingeval van eenvoudige vernieling met niet meer dan geringe schade, waarbij schadevergoeding of schadeherstel kan worden bereikt, heeft het de voorkeur dat de onderwijsinstelling de gedragingen zelf sanctioneert conform de ontwikkelde sanctiestructuur.
- Eventueel politiecontactfunctionaris om advies vragen.
- Bemiddeling in schadevergoeding of herstellen van de schade door de dader.

- In geval van vernieling door jeugdigen van buiten de eigen school, met de politie afstemmen of zij de surveillance rondom school kunnen verhogen.
- Slachtofferhulp Nederland inschakelen voor, indien nodig, advies over nazorg van slachtoffers en/of omstanders.
- Stichting Halt benaderen om de mogelijkheden te verkennen. Een (pedagogische) interventie, een hersteltraject en/of voorlichting zou hierbij tot de mogelijkheden kunnen behoren.

8. Diefstal, Afpersing, Afdreiging, Handel en Heling

Algemeen

Diefstal kennen we ook als stelen. Bij de afpersing geeft het slachtoffer goederen zelf weg, waarbij de dader geweld gebruikt, of dreigt met geweld. Afdreiging bevat geen geweldelement, anders dan bij afpersing. Afdreiging is vergelijkbaar met afpersing en is meer bekend onder de naam chantage. Wanneer een door diefstal verkregen goed aan een ander wordt verhandeld, en de koper wist of kon weten dat het om een gestolen goed gaat, dan maakt de koper van het gestolen goed zich schuldig aan heling.

Juridische definitie

Eenvoudige Diefstal (art. 310 WvS)

Enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort wegnemen met het oogmerk het wederrechtelijk toe te eigenen. Het doel van het wegnemen moet het zich toe-eigenen zijn; om er als heer en meester over te gaan beschikken. Het verkopen van een goed, valt onder het als heer en meester beschikken.

Gekwalificeerde Diefstal (art. 311 WvS)

- idem 310 Sr, bij gelegenheid van brand, ontploffing;
- idem 310 Sr, gepleegd door twee of meer verenigde personen;
- idem 310 Sr, indien de dader zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht d.m.v. braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of vals kostuum.

Diefstal met geweld (art. 312 WvS)

idem 310/311 Sr indien voorafgegaan door, vergezeld van of gevolgd door geweld of bedreiging met geweld tegen personen, gepleegd met het oogmerk om de diefstal voor te bereiden of gemakkelijk te maken, of om bij betrapting op heterdaad de vlucht mogelijk te maken van zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf hetzij het bezit van het gestolene te verzekeren.

Afpersing (art. 317 WvS)

Met het doel zichzelf of een ander te bevoordelen, iemand door geweld of bedreiging met geweld dwingen tot het afgeven van enig goed dat geheel of ten dele aan diegene of een derde toebehoort.

Afdreiging (art. 318 WvS)

idem 317 Sr. met dien verstande dat het dreigmiddel geen geweld is maar smaad, smaadschrift of openbaring van een geheim.

Handel en Heling (art. 416 en 417 bis WvS)

Opzet- dan wel schuldheling: Het kopen, krijgen of voor handen hebben van gestolen of illegale goederen terwijl men weet of had kunnen weten dat deze uit strafbare feiten afkomstig zijn, bv. het te koop aanbieden of kopen van bromfietsonderdelen, autoradio's, vuurwerk, kleding, cd's e.d. dat vermoed kan worden dat die goederen gestolen of illegaal te koop worden aangeboden.

Wat u moet doen

- Wanneer één of meerdere van bovengenoemde wetten worden overtreden, altijd de politie in kennis stellen (urgent **112**, niet urgent **0900-88844** of het nummer van uw wijkagent).
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.
- Ouders/verzorgers van de verdachte(n) worden geïnformeerd.

Wat u kunt doen

- Het slachtoffer, indien nodig, ondersteunen bij het doen van aangifte.
- Slachtofferhulp Nederland inschakelen voor, indien nodig, advies over nazorg van slachtoffer
- Eventueel politiecontactfunctionaris om advies vragen.
- Kluisjes- en tassencontrole onder verantwoordelijkheid van een lid van het directieteam zijn waarbij de politie ondersteunend kan zijn.
- Met de politie afstemmen of zij mogelijk de surveillance rondom scholen kunnen verhogen.
- Stichting Halt benaderen om de mogelijkheden te verkennen. Een (pedagogische) interventie, een hersteltraject en/of voorlichting zou hierbij tot de mogelijkheden kunnen behoren.

9. Seksueel overschrijdend gedrag, seksueel geweld en seksuele uitbuiting

Algemeen

In iedere situatie, online en offline, waarin je op een seksueel getinte manier wordt benaderd die over jouw grens gaat, is sprake van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Een groot aantal ongewenste, seksueel getinte gedragingen is niet strafbaar, maar wordt in een bepaalde context door velen van ons als seksueel grensoverschrijdend ervaren. Strafbare seksuele grensoverschrijding is vastgelegd in het Wetboek van Strafrecht, o.a. aanranding, verkrachting, ontucht en grooming. Voor jongeren onder de 16 jaar geldt dat nagenoeg ieder seksueel contact waarbij sprake is van een leeftijdsverschil of afhankelijkheidsrelatie strafbaar is.

Seksuele grensoverschrijding kan zich voordoen tussen leerlingen onderling, vanuit een (sport)leraar, persoon in de thuissituatie van de leerling of door een persoon die de leerling in een andere context treft en waartussen de seksuele grensoverschrijding plaatsvindt. Dit kan beperkt blijven tot 1 incident of vaker voorkomen.

Online seksueel grensoverschrijdend gedrag

Bij online seksuele intimidatie gaat het om uitingen van seksueel intimiderend of agressief gedrag online via internet of sociale media kanalen. De volgende definitie is een goede richtlijn; online seksueel grensoverschrijdend gedrag gaat over het ontvangen van ongewenste, beledigende, seksueel getinte e-mails of sms-berichten of het meemaken van ongepaste seksuele toenaderingen via sociale media of online chatrooms.

Er zijn verschillende vormen van online seksuele intimidatie:

- Sexting zonder toestemming
Seksueel getint beeldmateriaal of berichten worden in vertrouwen verstuurd, bijvoorbeeld naar de partner. Het beeldmateriaal wordt vervolgens zonder toestemming verder verspreid. Gebeurt dit na het verbreken van een relatie, dan is wraak veelal het motief voor het doorsturen van seksueel getint beeldmateriaal en spreken we ook wel van wraakporno.
- Sextortion
Bij sextortion wordt het (vaak onder valse voorwendselen) verkregen seksueel getint beeldmateriaal gebruikt als chantagemiddel.
- Grooming
Volwassenen benaderen minderjarigen online en proberen hun vertrouwen te winnen. Het doel is de jongere over te halen tot een vorm van 'cyberseks' of een ontmoeting met als doel seksueel contact. Grooming wordt ook gebruikt om jonge vrouwen voor prostitutie te ronselen.

Seksuele uitbuiting

De meest bekende vorm van uitbuiting is de seksuele uitbuiting. Dan wordt iemand gedwongen om seksuele diensten te verlenen tegen betaling in de vorm van geld of van andere vergoedingen of de belofte daarvan. Het verdiende geld is voor de uitbuiting, het slachtoffer verdient zelf geen (of veel te weinig) geld aan de werkzaamheden in de prostitutie. Er is altijd sprake van geweld, dwang of misleiding.

Iedereen kan slachtoffer worden van seksuele uitbuiting, ongeacht leeftijd of geslacht. Er wordt misbruik gemaakt van iemands kwetsbaarheid, vertrouwen en/of afhankelijke positie. Een bekende vorm van seksuele uitbuiting is uitbuiting door een 'loverboy' (we noemen ze liever gewoon mensenhandelaren). Loverboys zijn vaak jonge mannen die zorgen dat het slachtoffer verliefd op ze wordt en afhankelijk van ze wordt en daarna wordt het slachtoffer misleid om betaalde seks te hebben.

Seksuele uitbuiting is een verzamelnaam voor verschillende soorten gedwongen seksuele diensten. Het kan gaan om het verrichten van gedwongen fysieke seksuele diensten, maar het kan ook gaan om gedwongen online seksuele handelingen waarmee geld wordt verdiend (denk bijvoorbeeld aan webcamseks).

Juridische definitie

Strafbaar seksueel grensoverschrijdend gedrag is vastgelegd in het Wetboek van Strafrecht en bevat o.a. aanranding, verkrachting, ontucht en grooming. Voor jongeren onder de 16 jaar geldt dat nagenoeg ieder seksueel contact waarbij sprake is van een leeftijdsverschil of afhankelijkheidsrelatie strafbaar is. Op dit moment ligt er een wetsvoorstel voor een aanscherping van de wet seksuele misdrijven, waarin seks hebben met iemand tegen de wil, seksuele intimidatie in het openbaar (online en offline) en sexchatting met kinderen onder de 16 jaar ook strafbaar wordt gesteld.

Wat u moet doen

- *Wanneer politie inschakelen*
- *Wanneer VT inschakelen* (zie ook het hoofdstuk 'huiselijk geweld en kindermishandeling')

Wat u kunt doen

- (Anoniem) advies inwinnen bij Veilig Thuis via **0800 2000**.
- Contact opnemen met het Centrum Seksueel Geweld West- en Midden Brabant (CSG) via **0800 0180**. Het CSG biedt hulp aan iedereen die korter dan 7 dagen geleden een aanranding of verkrachting heeft meegemaakt. Na deze 7 dagen kan het CSG ondersteunen bij het vinden van de juiste hulp.
- Stichting Halt benaderen om de mogelijkheden te verkennen. Een (pedagogische) interventie, een hersteltraject en/of voorlichting zou hierbij tot de mogelijkheden kunnen behoren.

10. Criminele uitbuiting

In ontwikkeling.

11. Lokaalvredebreuk

Algemeen

Het binnendringen of niet willen verlaten (op vordering van) van een (besloten) lokaal. In de praktijk kan het voorkomen dat iemand die niet tot de leerlingen of het personeel behoort, zich onrechtmatig toegang verschafft tot het schoolgebouw of het schoolterrein. In deze gevallen kan het bijvoorbeeld gaan om jongeren van buiten de school die een geschil met leerlingen willen beslechten of ouders/verzorgers die verhaal komen halen bij een docent. Dit is strafbaar gesteld in art. 139 WvS.

Juridische definitie

Hij die in een voor de openbare dienst bestemd lokaal wederrechtelijk:

- Binnendringt
- Wederrechtelijk aldaar vertoevende
- Zich niet op de vordering van de bevoegde ambtenaar aanstonds verwijdert

Wat u moet doen

- De school dient zelf de persoon te vorderen de locatie / het terrein te verlaten alvorens de politie wordt ingeschakeld. Indien dit niet gebeurt en aan de juridische definitie wordt voldaan, wordt de politie in kennis gesteld (urgent **112**, niet urgent **0900-88844** of het nummer van uw wijkagent).

- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt eventueel aan de politie doorgegeven.
- Ouders/verzorgers van dader(s) en slachtoffer(s) worden geïnformeerd.

Wat u kunt doen

- Voor directe hulp bij verward gedrag het Crisis Interventie Team **inschakelen 0800 – 8013**.
- Toepassen maatregel: opleggen locatieverbod en/of pandverbod vanuit onderwijsinstelling (schriftelijk uitreiken en indien mogelijk door pleger laten ondertekenen).
- Politiecontactfunctionaris in kennis stellen van opgelegde verbod.
- Stichting Halt benaderen om de mogelijkheden te verkennen. Een (pedagogische) interventie, een hersteltraject en/of voorlichting zou hierbij tot de mogelijkheden kunnen behoren.
- Voor het primair - en voortgezet onderwijs: ga in gesprek met de dader(s). Zeker bij jongere kinderen is bewust maken van de gevolgen van hun acties belangrijk.
- Eventueel toepassen van sanctiestructuur.
- Met de politie afstemmen of zij mogelijk de surveillance rondom scholen kunnen verhogen.
- Advies- en Meldpunt Veilig Thuis inschakelen voor advies of vervolgstappen richting justitie en/of zorg)
- Slachtofferhulp Nederland inschakelen voor, indien nodig, advies over nazorg van een schoolmedewerker.

12. Radicalisering en polarisatie

Algemeen

Radicaliseren kent vele vormen, jihadisme en vormen van rechtsextremisme zijn al vergaande voorbeelden, maar de polariserende werking van lichtere vormen zijn evenzeer zorgelijk. Er vroeg bij zijn is belangrijk, maar dan wel op een gepaste manier.

Veranderingen bij een persoon beginnen vaak relatief onschuldig maar kunnen snel toenemen. Herkennen is lastig en er is geen eenduidig profiel of checklist.

Wat u kunt doen

- Contact leggen voor advies, hulp of meldingen met professionals uit 'het netwerk Sociale Onrust en Maatschappelijke Spanningen' (SOMS) via:
 - r-newt+@r-newt.nl;
 - netwerkSOMS@tilburg.nl;
 - óf 013-5428806 (secretariaat Veiligheid & Wijken, gemeente Tilburg).

Met signalen en zorgen wordt altijd vertrouwelijk omgegaan en de melder krijgt terugkoppeling.

13. Schoolverzuim

Algemeen

Een leerplichtige jongere staat wel ingeschreven bij een school/onderwijsinstelling, maar verzuimt of spijbelt minimaal 16 uur in vier weken. Bezoekt een jongere langer dan vier weken aaneengesloten zonder geldige reden school niet, dan is er sprake van langdurig verzuim en spreken we van een thuiszitter.

RMC 18+ meldingen

Verzuim is vaak een eerste signaal van schooluitval. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de mbo-raad en branchevereniging Ingrado hebben over het melden van verzuim afspraken gemaakt. In deze regio is met scholen afgesproken dezelfde verzuimcriteria voor 18+ers te hanteren als voor leerplichtige leerlingen. Verzuimgesprekken worden samen met de RMC-trajectbegeleiders van de contactgemeente gevoerd. Samen met school wordt dan bekeken welke (preventieve) inzet passend is om schooluitval te voorkomen.

Indien een leerling 30 aaneengesloten dagen ongeoorloofd afwezig is, moet dit gemeld worden. Hieronder valt ook ongeoorloofde afwezigheid bij het stage- of leerbedrijf. Ook hier geldt dat er preventief gewerkt wordt.

Wat u moet doen

- Scholen zijn verplicht om een melding in DUO (www.duo.nl) te maken wanneer er sprake is van ongeoorloofd verzuim bij minimaal 16 uur in vier weken.
- www.duo.nl → IB-Groep → zakelijk → digitaal verzuimloket → handleiding verzuimloket
- Verzuimmeldingen dienen voorzien te zijn van de daarbij behorende verzuimstaat. De verzuimstaat kan gestuurd worden naar: leerplicht.rmc@tilburg.nl of kan in de DUO melding vermeld worden. In het veld toelichtingen kunnen eventueel de specificaties van te laat komen worden vermeld. (Schorsingen en verwijderingen kunnen niet via het verzuimloket gemeld).

Wat u kunt doen

- Scholen mogen altijd eerder melden, bijvoorbeeld in het geval van beginnend verzuim. In dat kader kunnen er ook preventieve gesprekken plaats vinden op de school.
- Het is van groot belang aandacht te besteden aan de reden van het verzuim en te zoeken naar een passende oplossing, indien mogelijk samen met school, ouders/verzorgers en de jongere. Eventueel (en indien van toepassing) kan het zorgteam worden ingeschakeld.

Hulpmogelijkheden/inzet instrumenten RMC

- Helpdesk DUO **050-5999000**
- Regionaal trajectbureau Route 35 (alleen wanneer de jongere nog ingeschreven staat op het mbo)
- R-Newt Jongerenwerk voor intensieve begeleiding van de jongere
- Traject Boost013/ Boost Impact
- Inzet diverse testen zoals een beroepskeuzetest
- Jongerenpunt Midden-Brabant (zowel voor advies als begeleiding van de jongere)
- Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) Arbeidsmarktregio Midden-Brabant
- Huisbezoeken door RMC
- Verwijzing naar Stichting Halt voor een Halt-interventie op maat.

Andere ketenpartners

- Bureau Jeugdzorg
- GGD Hart voor Brabant
- De Toegang / Zorg en Veiligheidshuis
- Schulphulpverlening
- Afdeling Werk & Inkomen (Gemeente Tilburg)

Meer informatie

Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) – Stichting Halt, RvdK, OM, Ingrado.

<https://ingrado.nl/kennisbank/items/de-mas-actuele-formats-en-bijbehorende-documenten>

14. Handelingswijze bij ingrijpen van politie op school / justitieel ingrijpen (rechten, plichten en bevoegdheden van de politie)

Algemeen

Wanneer een leerling verdachte is van een misdrijf, kan de politie ervoor kiezen om tot aanhouding van de jongere over te gaan op school. De normale gang van zaken zal zijn dat de politie de directie op de hoogte stelt van de voorgenomen aanhouding. In een uitzonderlijk geval zal de politie overgaan tot aanhouding zonder de directie op de hoogte te stellen, bijvoorbeeld omdat er acuut gevaar dreigt (bijvoorbeeld in het geval van gewapende jongeren die de school in zijn gegaan). De wet bepaalt dat de politie géén bevel tot binnentreding nodig heeft om tot aanhouding over te gaan in een school, hetgeen wel geldt bij het binnengaan van een woonhuis.

Wat u kunt doen

- Zodra de politie de directie op de hoogte stelt is er ruimte voor afstemming, bijvoorbeeld om de aanhouding op een discrete plek uit te laten voeren.

15. Onttrekking aan het ouderlijk gezag

Algemeen

Er is sprake van onttrekking van het ouderlijk gezag indien een kind zonder toestemming van het ouderlijk gezag door een ander wordt meegenomen. In de praktijk kan het voorkomen dat een ouder, die niet het ouderlijk gezag heeft over het kind/die zich niet houdt aan de omgangsregeling een minderjarige leerling, al dan niet tegen de eigen wil, meeneemt van school. Het niet naleven van de omgangsregeling is in eerste aanleg een civielrechtelijke procedure, waar de politie geen actieve betrokkenheid in heeft.

Juridische definitie

Hij die opzettelijk een minderjarige onttrekt aan het wettig over hem gesteld gezag of aan het opzicht van degene die dit desbevoegd over hem uitoefent is strafbaar gesteld in art. 279 WvS.

Wat u moet doen

- Indien er ernstige zorgen zijn omtrent de veiligheid van een minderjarige leerling of de minderjarige leerling wordt door een derden onttrokken dan kan de politie in kennis worden gesteld.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen wordt aan de politie doorgegeven.
- Doorlopen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (zie hoofdstuk 16) en indien nodig een melding bij Veilig Thuis doen.

Wat u kunt doen

- Indien hulpverleningsinstanties betrokken zijn kunt u deze in kennis stellen.
- Ouders/verzorgers verwijzen naar civiele procedure (advocatuur/hulpverlening).
- Indien noodzakelijk politiecontactfunctionaris in kennis stellen.
- Afspraken maken met ouders/verzorgers die het ouderlijk gezag hebben over eventuele maatregelen in gevallen van risico's of vermoedens van onttrekking ouderlijk gezag.
- De onderwijsinstelling informeert de ouders/verzorgers van de onttrekking.
- Advies- en Meldpunt Veilig Thuis
- Slachtofferhulp Nederland inschakelen voor, indien nodig, advies over nazorg van slachtoffers en/of omstanders.

16. Huiselijk geweld en kindermishandeling

Algemeen

Huiselijk geweld is geweld dat wordt gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Dat kunnen zijn: partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden. Kindermishandeling is elke vorm van mishandeling die voor een kind bedreigend of gewelddadig is. Dus niet alleen lichamelijk geweld, maar ook bijvoorbeeld emotionele mishandeling of verwaarlozing vallen eronder.

Juridische definitie

De politie en openbaar ministerie hebben bevoegdheden in situaties waarbij sprake is van 'strafbare kindermishandeling'. Dit zijn vormen van kindermishandeling die kunnen worden aangemerkt als strafbaar feit. Een overzicht van de strafbare feiten die in gevallen van kindermishandeling aan de orde kunnen zijn:

- (Poging) tot moord, doodslag (art. 287, 289 WvS)
- Opzettelijk toebrengen van pijn en/of letsel (art. 300 WvS)
- Psychische mishandeling (art. 300 WvS)
- Benadeling van de gezondheid (art.300 WvS)
- (poging) tot opzettelijk toebrengen van zwaar lichamelijk letsel (art. 302 WvS)

- Dood door schuld (art. 307 WvS)
- Toebrengen van zwaar lichamelijk letsel door schuld (art. 308 WvS)
- Brengen of laten in hulpeloze toestand (inclusief het onthouden van zorg) (art. 255 WvS)
- Bedreiging (art. 285 WvS) en belaging (art. 285b WvS)
- Onttrekking aan het gezag (art. 279 WvS)
- Seksueel misbruik van kinderen (art. 239 – 249 WvS)

Wat u moet doen

Beroepskrachten in het onderwijs zijn wettelijk verplicht om te werken met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De onderwijsinstelling maakt de meldcode specifiek voor de eigen praktijk.

De meldcode bestaat in ieder geval uit de volgende vijf stappen:

- Breng signalen in kaart. De kindcheck is onderdeel van deze stap:
[Kindcheck – Signaleren van kindermishandeling op basis van oudersignalen | Vorm | Huiselijk Geweld](#)
- Overleg met een collega. Raadpleeg eventueel Veilig Thuis: het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Ga in gesprek met ouders en/of kind.
- Weeg het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Neem bij twijfel altijd contact op met Veilig Thuis: [Afwegingskader Meldcode Onderwijs en leerplicht | Interventie | Huiselijk Geweld](#)
- Neem een beslissing. Is melden noodzakelijk? Of is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk.
- De melding wordt gedaan bij Veilig Thuis (0800-2000). In acute situaties werkt Veilig Thuis samen met het Crisis Interventie Team.

Wat u kunt doen

- Als docent kunt u in gesprek gaan met de leerling (en ouders) en bespreken hoe het gaat en welke zorgen u heeft.
- Daarnaast kunt u extra informatie verzamelen bijvoorbeeld door te vragen aan collega's wat hen opvalt.
- Het is belangrijk om deze (feitelijke) signalen vast te leggen en te sparren met een collega, IB'er of aandachtfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Het Regionaal Expertisecentrum Huiselijk Geweld en Kindermishandeling geeft trainingen over de inzet van de meldcode en het in gesprek gaan met ouders en kinderen over dit onderwerp:
[Basistraining - Signaleren en Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling - Expertisecentrum huiselijk geweld en kindermishandeling \(expertisecentrum-hgkm.nl\)](#)
Zij kunnen ook onderwijsinstellingen adviseren over dit onderwerp.
- U kunt Veilig Thuis ook alleen (anoniem) om advies vragen. Aan de hand hiervan worden signalen verder in kaart gebracht en waar nodig de volgende stappen van de meldcode doorlopen.
- Er zijn brochures voor primair en voortgezet onderwijs die houvast geven bij het werken volgens de meldcode:
 - [Kindermishandeling zien en samen aanpakken. De verbeterde meldcode in de ondersteuningsroute van het onderwijs \(nji.nl\)](#)
- De meeste scholen zijn aangesloten bij Handle With Care, een samenwerking tussen scholen, politie en leerplicht. Op de website worden cursussen aangeboden, bijvoorbeeld de cursus 'Steun bieden in de klas' die helpt om u als docent op een trauma sensitieve manier steun te geven:
<https://www.augeo.nl/nl-nl/handle-with-care/steun-bieden-in-de-klas/lidmaatschap-handle-with-care/cursus/>

17. Digitale criminaliteit

Algemeen

De Nederlandse samenleving digitaliseert steeds verder en voor kinderen en jongeren die zijn opgegroeid in het digitale tijdperk, is het een tweede natuur. Zij zijn vaak zeer bekwaam met telefoons en tablets, en 'early adapters' van nieuwe mogelijkheden die de online wereld hen biedt. Helaas is de online wereld niet vrij van risico's, en wie zich daar niet van bewust is, kan zomaar slachtoffer worden van online oplichting, online

afpersing of cybercrime (hacking, ransomware, etc.). Uit onderzoek blijkt dat jongeren – in vergelijking met andere leeftijdsgroepen – een groter risico lopen om slachtoffer te worden van sextortion of geronseld te worden als geldezel. Ook cyberpesten komt helaas veel voor – ook bij kinderen. Daarbij lijkt de verleiding om de digitale criminaliteit in te stappen voor jongeren groot. Op social media (Telegram, Snapchat, Instagram, etc.) pochen jongeren onderling over de ‘F-game’, wat staat voor fraude-spel, het online oplichten van slachtoffers.

Wat u kunt doen

Omdat digitale criminaliteit een zeer breed begrip is hebben we de drie meest voorkomende thema’s met bijbehorende adviezen op een rijtje gezet. Staat uw onderwerp er niet bij of wil u eerst afstemmen, dan kunt u in Tilburg West, Reeshof en de Blaak contact opnemen met Dion Ooijen (dion.ooijen@politie.nl). Overige wijken hebben op dit moment geen digitaal wijkagent. U kunt dan het beste contact opnemen met uw wijkagent.

Cyberpesten

Cyberpesten is pesten via de digitale weg. Een cyberbully kan bijvoorbeeld online leugens verspreiden over het slachtoffer, of foto’s en video’s van het slachtoffer delen, waarvan het slachtoffer liever niet heeft dat iedereen deze zomaar kan zien. Ook komt het voor dat de cyberbully de social media accounts van het slachtoffer hackt, en zich online voordoeft als het slachtoffer.

Dikwijls kennen de cyberbully en het slachtoffer elkaar, al is vaak niet direct duidelijk wie erachter zit. Doordat het veelal online gebeurt, blijven de pesterijen vaak onzichtbaar voor de buitenwereld (ouders, verzorgers, leerkrachten). Ontvangt u signalen van cyberpesten, dan kunt u het volgende doen:

1. Ga in gesprek met het vermoedelijke slachtoffer. Betrek hierbij eventueel ook de ouders/verzorgers.
2. Is ook de dader bekend? Overweeg ook om met de dader in gesprek te gaan. Houd er rekening mee dat het voor kinderen/jongeren vaak lastig is om de gevolgen van hun online acties te overzien. Ook is het goed mogelijk dat er meerdere daders zijn.
3. Neem contact op met uw wijkagent of digitaal wijkagent, indien de ernst van het conflict hierom vraagt. De (digitaal) wijkagent kan adviseren over het doen van aangifte of het inschakelen van Halt (voor de dader) of Slachtofferhulp (voor het slachtoffer).

De volgende definities gelinkt aan cyberpesten zijn in ieder geval strafbaar:

- Stalking;
- Bedreiging;
- Belediging;
- Discriminatie;
- Smaad / laster;
- In het geval van het delen van naaktfoto’s van minderjarige kinderen valt dit onder verspreiding van kinderporno.

Geldezelen

Op steeds jongere leeftijd worden kinderen en jongeren geronseld als geldezel. *Even die pinpas uitlenen of even je bankrekening ter beschikking stellen*. Criminelen gebruiken geldezels om oplichtingspraktijken uit te voeren, en daarbij zelf buiten beeld te blijven. Geldezels zijn zich vaak niet bewust van de risico’s en het feit dat ze een strafbaar feit plegen (witwassen / fraude). De pakkans is nagenoeg 100% (de bankrekening staat immers op zijn/haar naam) en de gevolgen voor de geldezel zijn groot. Zo kan de geldezel civielrechtelijk aansprakelijk worden gesteld door de benadeelde partij, en kan een bank de rekening van de geldezel sluiten en het voor de geldezel onmogelijk maken een bankrekening te openen.

Heeft u vermoedens dat iemand op school zich laat gebruiken als geldezel, neem dan contact op met uw wijkagent of digitaal wijkagent.

De volgende definities gelinkt aan geldezelen zijn in ieder geval strafbaar:

- (Medeplichtig aan) Fraude
- Witwassen

F-Game / online oplichting

Via social media (Telegram/Snapchat/TikTok/Instagram) worden veel jongeren verleid om geld te verdienen via online oplichting (F-game). De NOS schreef hier in december 2022 een artikel over:

<https://nos.nl/artikel/2456409-dit-zijn-de-jongeren-achter-online-oplichting-het-is-een-soort-hype>

De drempel om mensen online op te lichten is laag omdat de dader het slachtoffer niet in de ogen hoeft te kijken. Ook wordt de werkwijze van de oplichting veel gedeeld online, en wordt daderschap goed gepraat door te stellen dat het slachtoffer van de oplichting er schuld aan heeft: deze was immers zo dom om erin te trappen. Online oplichting is echter een serieus strafbaar feit.

Heeft u vermoedens dat iemand op school zich bezighoudt met online oplichtingspraktijken, neem dan eerst contact op met uw wijkagent of digitaal wijkagent en bespreek de casus. De (digitaal) wijkagent zal u vervolgens adviseren over de vervolgstappen. Daarbij kunt u ook Stichting Halt benaderen om de mogelijkheden te verkennen. Een (pedagogische) interventie, een hersteltraject en/of voorlichting zou hierbij tot de mogelijkheden kunnen behoren.

De volgende definities gelinkt aan F-game / online oplichting zijn in ieder geval strafbaar:

- (Medeplichtig aan) Fraude
- Witwassen
- Diefstal
- Identiteitsfraude
- Computervredebreuk (hacking)